

L E N T

DECEMARI CATOLIC MLLORQUI

Any XI Núm 403
ARLA 31 Agost 1927.

DEU I PATRIA

PREUS
Artá, i comarca any 4 Ptas.
A fora id 6
Extranger id 10

CROQUIS ARTANENCs

LA MARE DE DEU DE ST. SALVADOR

A Mallorca el mes d'agost és el mes de les fruites madures que regalimen de mel i most i és el mes de les festes populars. Quant la monja (Sta. Margalida) ja ha encesa la calor i pareix que cauen brases d'un cel qui flameja, i la terra se clivella i s'esbadella de tanta set; quant el sol, amb sa terrible mirada abrussadora, ha aixugats els torrents i els aubellons, rosteix els terrossos del goret, calcina les pedres i extén damunt els camins una esponjosa catifa de pols blanca qui fa anar amb els ulls clucs... llavors comensen a Mallorca les festes populars.

Les festes populars! Son les més saboroses i plenes de color, les que entren el cor més profundament, les que esperam amb més ànsia, les que veim transcorre amb més emoció i on assistim amb més delit, les que ens deixen més anyorívola recansa. Son un esplai, una expansió del poble senzill i sá que lluita afanyosament amb el treball; son una revisió del passat gloriós on desfilen, amb sagrada poètica, els personatges il·lustres de l'antigor i on se recompten, en mig d'encens, de música i de cànctics i d'un alegre voleiar de banderes multicolors, les gestes que el poble deixá gravades en el llibre d'or de la seua història. Les festes populars son un acon-teixement pels infants que, més que ningú, tenen l'ànima candorosa i blanca abocada a les finestrelles dels sentits i viuen de tot alló que als sentits les parla, son una bulla per la jovin-

tut ardida que viu d'ilusions i d'esperances, son un somris per la vellesa corgelada que viu de desenganys i recerds.

Els vincles dolçíssims de solidaritat i amistat entre les famílies i entre tot el poble pareix que s'estrenyen en venir aquets jorns festivals que posen en totes les cares una resplendor d'alegria i la fan florir en tots els llavis com una flor purpúrea que prest se marcirá. Es que durant aquestes diades tothom se descarrega del feix de penes que li ha tocat tragar per aquesta vall miserable.

Doncs, en mig de la xardor fulminant del mes d'agost, els artanencs també celebren la seua festa. Vuit dies abans (l'octava preparatòria) la gent em-blanquina la casa, l'endrega i a-parella les cambres amb llen-sols nets pels qui han de venir de fora, i treu les aranyes que filen incansablement pels recons la seua tela subtil. Les dones i madozes unten, solícites, amb petroli les portes reseques i dessus-tades, freguen el trespol, renten la cara an els vidres entelats i com-ponen el rebost i la sala. Tota la casa és resseguida minuciosa-ment de cap a cap, desde l'entra-da fins a les golfes, per aquestes Argos familiars que, com el mi-tològic, tenen cent ulls i tot ho reparen i tot ho volen en orde per les festes.

Les cosidores i sabaters estàn apresats fins a l'extrem i han de vel·lar a la claror macilent de la llàntia nocturna carregats de son, perquè els parroquians

els esperonen, els atropellen, els empaiten: que di-ssapte ha de estar llest a tota ul-transa. Volen treure el vapo-rós vestit nou de coloraines ta-llat segons el derrer patró de la moda tiránica, volen dur les sa-bates flamants i xarolades, per-que han de anar a completes, a la revetla, a beure aigua amb neu, a l'ofici major que brunz de ventalls i mareja de llums i de suor, i cal que s'hi presentin ben endiumenjats i arreats, que així ho exigeix la costum i l'a-mor pròpia que no vol esser un punt manco que els demás ni vol deixarse véncer a portar flocs i banderetes, cintes i peda-ssos.

Una part integrant de les fes-tes artanenques son les corre-gudes típiques que hi sol haver sempre després de la missa ma-jor. An el bater del sol d'agost dins la llum vibrant i enlluerna-dora del mig dia, la gent s'aple-ga amb un llarg pantaix, a l'es-planada del Cos. Tothom está qui brolla. Les joies, cobdicia dels ulls i símbol de triomf, pen-jend'unes canyes verdes: tregalls com mai en menajaria la *Ilus-tre Fregona* de Cervantes, unes democràtiques espadenyas que venen bé a quisculla, unes fe-rredures, lluentes com un es-tel, qui fan goig i encenen dins el noble pit dels corredors un gran anhel d'haver-les; mo-rrals i mocadors, un parell de galls penjats per les cames, amb la testa envermellida de la sang que s'hi acumula, amb la boca oberta de la calor asfixiant es-perant l'hora del suplici; (sempre en les nostres alegries s'hi ba-rretja el dolor d'altres criatu-res, sempre derrera el goig hi

camina la tristesa trepitjant-li la cap!) que s'acosta lentament...

De mes a mes, qualche any per honorar més la festa (es que stió de gusts) duen uns bous d'aquells rabiosos que envesten i s'afuen als qui s'hi posen davant per aspidarlos amb les seues banyes punxagudes i d'aixó en dinen *toros* i ens assegura qualcú que son una cosa incomparable, una suprema delícia. I amb tants d'esquers, no volem que aquestes festes tenguen una gran força d'atracció damunt els artanencs que son a fora poble? Els qui son a la vorera de mar a pendre'n els aires sanitosos de mar i s'inmergeixen quotidianament dins la blava piscina refrigerant, s'obliden, per uns quants dies, de la basca i de la calentor, precisament quant és més intolerable, i venen a Artà a participar-hi de la joia i de l'asfíxia general; els qui son a Ciutat- senyos, soldats, criades també fan la troselleta i venen, en tropell, a veure les festes, a pendre'n-hi part activa com si fos una obligació sagrada. Les quals sempre arriben flairoses de murta i precedides d'un nunci joliu i enjogassat: les xeremies que fan vibrar i estremir totes les fibres del cor i hi duen una dolçor viva de cosa nostra, com és ara la dolçor de l'arropo del vi ranci...

FELIX

LES FESTES DE ST. BARTOMEU

Enguany els capdeperins com els altres anys han volgut celebrar dues festes en honor al seu patró.

El dissapte a vespre com de costum hei haguè revetla i música. L'endemà a l'hora de costum Ofici solemne. Al capvespre corregudes en el cos d'homos i bisties. Al vespre concert de música i ball a l'esti del país

El dia de St. Bartomeu hei haguè ofici i el vespre música i ball com el vespre abans.

Les festes surtiren ben lluides.

CURIOSITAT BOTANICA

Clases d'ametles que se coneixen a Mallorca y cantidad de fruit que donen

Número d'ordre.	NOM	LLOC	K'gs. de bassò per cordera
1	Bech de corp	Can Morell de Sol'eric	21
2	Piñol d'oliva.	Id Id	21
3	Famelles	Cas Capitá, Pla de na Tesa	19
4	Corbelies	Lloseta	18
5	D'en Bó	Vinagrella	17
6	Avellanetes	Ervisa	17
7	Verderetes	Porreres	17
8	Pinyñol de presech (redones)	Vinagrella	17
9	D'en Bassa	Cas Concos	16
10	De s'Hostalet	Horta de Palma	16
11	L'ises	Son Hernalme, Buñola	16
12	De la Mare de Deu	Campos	16
13	D'en Pintat	Establiments	16
14	D'avellada grossa	Son Mas de Génova	16
15	D'en Pons	Inca	15
16	Bassoneret lises	Lloseta	15
17	Pintades bassones	Alaró	15
18	D'en Blanquet	Son Termens	15
19	Molles blanques	Binisalem	15
20	D'en Lleñot	Pollensa	15
21	D'en Bollot	Can Fortesa	15
22	D'en Pota	Buñola	15
23	D'en Poteta	Calvià	15
24	D'en Porreres	Son Berga	15
25	Binisalemeres	Binisalem	15
26	Retxades	Vinagrella	15
27	Lleujeretes	Can Fortesa	15
28	Fayatones	Manacor	15
29	De Firella	Felanitx	15
30	D'en Trobat	Buñola	15
31	D'en Frau	Lloseta	14
32	D'en Rutló	Can Bartomeu (metge)	14
33	Bordes	Santa Maria	14
34	D'en Bolic	Campos	14
35	D'en Pere Batle	Felanitx	14
36	D'en Pou. medianes	Id	14
37	D'en Pou, petites	Id	14
38	D'en Duet	Son Berga Nou	14
39	Molles blanques, andrixoles	Andraitx	14
40	D'en Lleñot, casta grossa	Pollensa	14
41	D'en Blanc	Fornalutx	14
42	D'en Pou gros	Lloseta	14
43	D'en Fort	Son Xorch	14
44	Agrines	Campanet	14
45	D'en Trinchet	Son Español	14
46	D'en Roig, casta petita	Santanyi	14
47	De la canaleta	Son Banús	14
48	D'en Riera	Randa	14
49	D'en Verro	Calonge	14
50	Llorensines	Santanyi	14
51	D'en Fita, casta petita	Sant Llorens	14
52	De Piñol de melicotó	Calvià	14
53	D'en Horrach	Consey	14
54	D'en Fita, fortes	Establiments	13
55	D'en Roig, casta grossa	Santanyi	13
56	De la canal	Esporlas	13
57	Rosses	Algaida	13
58	Cornienes	Son Llinás	13
59	D'en Gelat	Caymari	13

(Seguirá)

Secció Consultativa de Llevant

R. F. (Palma) Realmente el bienhechor debe tener tacto y delicadeza, porque de lo contrario el beneficio puede llegar a ser una carga abrumadora para el que lo ha recibido.

En el caso de V. parece que el beneficiado ha sido el que empezó por bienhechor y ahora termina por ser un... mal educado.

Por más que la gratitud obligue a mucho V. ha satisfecho ya con creces su deuda.

J. R. El empleado no está obligado a ponerse de pie cuando una persona concurre a su despacho o mesa de trabajo, ni tan poco cuando se despiden; es costumbre solamente hacerlo cuando se trate de una señora, una persona de categoría, u otro caso parecido. Esto no obsta para que el empleado deje de ser amable, ayudar al público y darle facilidades para el buen despacho de los asuntos que le están encomendados.

A. B. Realmente es una pena encontrarse con esta clase de personas a quienes la envidia hace parecer malo todo lo que hacen los demás. Tal vez en el caso de V. le convenga ocultar un poco sus cualidades ante estas personas.

Sea como fuere, no se deje V. llevar de estos sentimientos; «Cuentan que un sapo vió una noche a una humilde luciernaga de cuyo cuerpecito irradiaban tenues rayos de luz... El sapo, airado y colérico fué hacia ella y la escupió repetidamente, intentando apagar aquel bello resplandor. Extrañada la luciernaga así tratada, le preguntó dulcemente; «¿Porqué me escupes?» A lo que el sapo respondió con orgullo y descaro, «Porque brillas».

Victor de Font Cuberia

Religioses

CONVENT

Diumenge passat en el convent heí hagué la Comunió general dels Terciariis.

PARROQUIA

Diumenge qui vé an aqueix

xa Parroquia es ferá la comunió del Sagrat cor de Jesús.

De Son Servera

Se han celebrades les festes del gloriós St. Agusti. Els actes han estat conformes an el programa que publicarem en el número passat, mes que el dissapte amollaren una gran cantitat de globos i cucanyes.

Dia 28 a les carreres del Cos els que mes se distingiren foren En Jaume Llull (a) Dida i En Xeret de Artá. El capvespre comparegué gran gentada el paseix estava ple, i el ball que va aná molt animat per les parelles que ballaven els boleros.

Componien la comissió de festes els Sr. D. Miquel Servera Nebot, D. Pedro Servera Nebot, D. Antoni Llull Llull i D. Andreu Servera Proens.

Donam la mes completa enhorabona a la comissió i que molts d'anys la poguem celebrar amb alegria.

—De Amerca es vengut n. B. Miquel Servera (a) Pentinat juntament amb la seva esposa. S'en ben venguts.

—Morts. Dia 20 Miquel Andreu (a) Solayes el qual en vida era un famos orador de la Parroquia, com també dia 22 En Josep Llull Terrasa (a) Gravat, i dia 22 la madona Catalina Oliver (a) Fetxeta. Deu doni consol a ses families, an a qui acompanyan amb el sentiment.

Corresponsal

DE CA NOSTRA

METEOROLOGIA

Ha fets uns quants dies borrascosos, i com que amenassas a ploure però no ha arribat a arrencá.

El temps s'esrefrescat molt heí ha hagut vespres que per está a vetlá defora no poria esser per amor de la serena; tal volta aprop de la nostra casa ha plogut.

ESTAT SANITARI

Además dels malalts crónics ara heí ha qualque costipat a causa que el temps s'es refrescat.

DESGRACIA

La nineta Catalina Quetglas filla de l'amon Pep Butlo, tengué la desgrácia de que mentres trossetjaven tomatis gues amb una maquineta de capolá carn li agafá el dit i li escapollá. Tot d'una li practica- ren les cures necessaries. Li desitjam que tengui pronta curació.

ALLARGAMENT DE VACACIONS

Hem llegit a l'Almudaina que per orde del Sr. Governador totes les Escoles públiques en lloc d'obrir-se dia 1 de Setembre a causa de la calor reinant no s'obrirán fins dia 15 d'aquest mes.

CASAMENT

Dia 30 s'uniren amb el sant matrimoni el jove Jaume Bonniu amb la jove Margalida Bonniu (a) Marina.

Les desitjam que siguin molts d'anys felissos.

EXIRENYADAT DE FEINA.

Altre volta els mestres de picapedrers s'han vist obligats a engegar picapedrers per l'escassesa de feina que heí ha.

ELS ESTIUETJANTS

Ja n'hi ha qualqún qui s'en comensa anar vers el seu poble aixó es senyal que la calor va passant.

NAIXAMENT

Dins aquest més madó Lluca d'es café doná a llum a dos bessonets.

Deu les hi conservi i siguin la seva alegria.

Nota—La setmana qui vé heí posarem el registre de tot el mes.

DESGRACIES

Dia 21 d'aquest mes, mentres pegava foc a una maquineta de bencina Donya Rosa Surez da Blanes (a) Tafona, va tenir la desgracia que se li cremás tot el vestit. Se mare quant la veié tota encesa la va anar a auxiliar-la, pero el foc se comunicá també a ella, i amb els crits que pegaren, feren venir els altres de la familia que les apagaren. Les dues tenen varies cremades pero que no son de molta gravetat.

Les desitjam pronta curació.

—Dia 19 Na Juanaina Sureda Sancho(a) de Son Puuyal caigué d'una escala amb tanta mala sort que's rompé una costella.

Li desitjam pronta curació.

FULLS D'ESTAMPES

N'hem rebut un bon sortit.

Preu d'are

Una pesseta cada full

Mercat d'Inca

Bessó (quintà) 157'00 pesetes.

Blat (cortera) 25'50 id.

Xeixa a 26'00 id.

Ordi mallorquí a 14'50 id

id. Forasté a 14'00 id.

Civada mallorquina a 13'00 id.

• forastera a 12'50 id.

Faves veyes i cuitores a 34'00

id. mal cuitores a 28'00

AGENCIA DE ARTA A PALMA
I VICEVERSA DE

ANTONI GILI (A) COMUNA
Y

B^{ME}. FLAQUER (A) MANGOL

SERVICI DIARI EN PRONTITUT I ECONOMIA

DE PREUS

ENCARREGS A DOMICILI

Palma -- Banch de S'oli, 24

DIRECCIO Artá--Can Mangol, Angulo

• --Can Comuna Gentro

GRANJA BARCNO

PER TOTA CLASSE D'AVIRAM DE RAÇA
CUNIS, COLOMS, ALIMENTS ESPECIALS
PER POLLS, I Ponedores, INCUBADORE
RES; ANELLES. PLANS I CONSULTES

—(H) CONSELL-MALLORCA—

ALMACENES MATONS

DE

RAFAEL FELIU BLANES

CL. LE DE JAIME II n.º 39 a 149

Palma de Mallorca

SASTRERIA PARA SEÑORA

Y CABALLERO

ARTICULOS Y NOVEDADES

PARA VESTIR DE TODAS CLASES

Ensaïmades i panets

En lloc se troben millós que a la

PANADERIA Victoria

ES FORN NOU

DEN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobaren sempre pans
pane's galletes, bescuits, rollets, i tota
cast d' pasticeria.

TA...BE SE SERVEIX A DOMICILI

Netedat, prontitut i economia

DSPAIG:

Carrer de Palma 3 bis. ARTA

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

té una Agencia entre Artá i Palma i hei
va cada dia.

Serveix amb prontitut i seguredat tota
classe d'encàrregs.

Direcció a Palma: Harina 8. An es cos-
tat des Centro Farmacèutic.

Artá: Palma n.º. 5

LAS NOVEDADES

EN

Tejidos

Merceria

Perfumeria

DE JUAN VICENS

CALLE DE ANTONIO BLANES 38

Automòvils de lloguer

DELS GERMANS

SARD (A) TERRES

A cada arribada de tren van a l Estació.

Tenen servici combinat amb el Ferrocarril.

Excursions a Ses Coves, Calarratjada i demé
punts de Mallorca a preus convenguts.

DIRIGIRSE:

Carré d'En Pitxol n.º 8.

Id Son Servera n.º 29

} ARTÁ.

NAUMAN MAQUINAS PARA COSER Y BORDAR

La Fábrica más grande de Máquinas
para coser y bordar del continente.

(MARCA ALEMANA)

DEPOSITARIO EXCLUSIVO EN ARTA

CAN GANANSI